

Министерство образования и науки Республики Бурятия
Муниципальное образование «Окинский район»
Муниципальное автономное общеобразовательное учреждение
«Саянская средняя общеобразовательная школа»

РАССМОТРЕНО
на заседании МС
Протокол № 24
с. 01 / 09 2023 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по УВР
Жунусова Э.К.
с. 01 / 09 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО
Приказом по МАОУ
«Саянская СОШ» От
от « 01 » с. 09 № 144/3
Директор МАОУ
«Саянская СОШ»
Галсанова А.Д.

Рабочая программа
по бурятскому языку
для 8 класса
2023-2024 учебный год

Составитель: учитель бурятского языка и литературы
Галсанова Байрма Даниловна

с. Саяны, 2023

Тайлбари бэшэг

Рабочая программа разработана на основе: Федерального закона «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012 г., Федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования, утверждённого приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17.12.2010 № 1897, Концепции духовно-нравственного развития и воспитания личности и гражданина России, Фундаментального ядра содержания общего образования, Примерная рабочая программа учебного предмета «Родной (бурятский) язык» для общеобразовательных организаций с обучением на родном (бурятском) языке 5-9 классы (от 04.02 2020г № 1/20). Авторы-составители: Б.Д. Цырендоржиева, Б.Б. Будаин, Ц.С. Жанчипова. Основной образовательной программы основного общего образования МАОУ «Саянская СОШ», Календарно-тематический план ориентирован на использование учебника: С.Г.Ошоров, Ж.Ц.Жамбуева «Буряад хэлэн», «Бэлиг» 2018г.

1992 оной июниин 10-да баталагдаһан «Буряад Республикын арадуудай хэлэнүүд тухай» Хуулийн ёһоор буряад хэлэнэй гүрэнэй хэлэнүүдэй нэгэн болоод байхадань, тус хэлэндэ олониитын, арад зоной, тэрэ тоодо залуушуулай, нурагшадай хандалга нилээд гүнзэгырнэ. Тиймэһээ багшын үүсхэлдэ, зохоохы ажалда үргэн харгы гаргагдана.

Россин эрдэм нурулсалда шэнэ шэглэлнүүдэй нэбтэрэн орожо, бээлүүлэгдэжэ байгаа мүнөө сагта Байгалай регионой нурулсалай эмхинүүдтэ буряад хэлэ бэшэг шудалгалгада гүнзэгы анхарал хандуулагдана.

Буряад хэлэнэй багшанарай, хумүүжүүлэгшэдэй урда табигдаха шухала **зорилгонууд**:

- ургажа ябаа залуу үетэндэ эрдэм болбосоролой үндэнэ нууриие гүнзэгыгөөр ба бата бэхеэр үгэхэ;
- нурагшадые Буряад республикын гүрэнэй аман ба бэшэгэй хэлэтэй болгохо;
- ниитын болон ажахын хэрэгтэ түрэлхи хэлээ хэрэглүүлжэ нургаха
- арадайнгаа түүхэ, аман зохоолойнь баялиг, ёһо заншал, соёл болбосорол – эдэ бүгэдэндэ түшэглэн, тэдэниие нургажа, хугжөөжэ, хумүүжүүлжэ, буряад үндэнэ яһатанай гүнзэгы мэдэрэл бүрилдүүлхэ.

Тус зорилгонуудһаа дулдыдан, буряад хэлэ заажа байһан багшанарай урда иимэ шухала **эрилтэнүүд** табигдана:

1. Нэн турүүн түрэлхи хэлээ зааж байһан багша хадаа өөрөө хэлэ бэшэгэй талаар үндэр хэмжээнэй эрдэм мэдэсэтэй, болбосорол ехэтэй, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй, тэрэ тоодо буряад хэлэнэй саашанхи хүгжэлтын гол зорилгонууды гүнзэгыгөөр ойлгохо ёһотой;
2. Нурагшадай эрдэм мэдэсын эрилтэнүүдэй стандарт ба программа шудалжа, багша буряад хэлэ заалгы тусэбл
3. Нуралсалай жэлэй эхиндэ багша класс бүхэндэ нурагшадай мэдэсэ шадабариин хэмжэээ элирүүлхэ зорилготойгоор хэдэн ондоо түхэлэй шалгалтын хүдэлмэринүүды дүүргүүлхэ: грамматическа даабаринуудтай диктантнууды, зохёолго ба найруулганууды бэшүүлжэ, тестнүүды дүүргүүлжэ, анкетэнүүдэй асуудалнуудта харюусуулжа болохо; аман шалгалта үнгэргэхэ; үзэгдэһэн темээр шалгалтын асуудалнуудта харюунууды шагнаха; хөөрэлдөө эмхидхэхэ болон бусад эдэ даабаринууды дүүргэлгын дүнгүүд нурагшадай мэдэсэ, шадабари, хүгжэлты гү, али программын эрилтэнүүдһээ гээгдэлхэ зүбөөр гэршэлдэг. Эндэһээ уламжалан, багша класс бүхэндэ нурагша бүхэнтэй нуралсалай жэл соо хэхэ ажалаа багсаан эмхидхэхэ.
4. Нурагша бүхэнэй эрдэм мэдэсын хэмжээн адли бэшэ, тиимэһээ хэшээлэй алишье шатада нурагшын мэдэсын хэмжээндэ тааруугаар даабаринууды дүүргүүлхэ.
5. Нурагшадые хургаха, хугжөөхэ, хүмүүжүүлхэ зорилгонууд түрэлхи хэлэнэй, уран зохёолой хэшээлнүүдтэ нягта холбоотойгоор элдэб онол аргуудаар, жэшээлхэдэ: интегрированнэ аргаар гэхэ гү, али заагдажа байгаа предметүүд хоорондын харилсаанай аргаар бээлүүлэгдэхэ ушартай. Эндэ 2006, 2011 онуудта гараһан «Буряад хэлэнэй сахим нураха ном» (электронно ном) доторхи тон баян, хэрэгтэй материалнууды зүбөөр бэе бээтэйнэ тааруулан холбожо шадабал, багшанарташье, нурагшадташье нилээд аша үрэтэй ба һонирхолтой байха.
6. Хэлэлгын культура (соёл) дээшэлүүлхэ, гүнзэгырүүлхэ, зохёохы ба холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгын хүдэлмэринүүды хэшээлэй алишье шатада хараалха, түсэблэхэ
7. Нурагшадые нургалга, хүгжөөлгэ, хүмүүжүүлгын зорилгонууды сагай эрилтэдэ таарамаар бээлүүлхын тула, буряад хэлэ ба уран зохёол зааж байһан багшанар өөрынгөө эрдэм мэдэсы, дүй дүршэлы саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ, методикодо, психологидо ба дидактикада бии боложо, хэблэгдэжэ байдаг эрдэмтэдэй, шэнэдхэгшэ багшанарай шэнжэлэлгын хүдэлмэринүүды, шэнэ дурадхалнууды ба түрүү дүй дүршэл үзэжэ, шүүмжэлжэ, ажал хүдэлмэридөө нэбтэрүүлжэ байха.

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүүнгүүд (личностные результаты):

- өөрынгөө сэдхэлэй байдал түрэл хэлэн дээрээ хэлэхэ;
- оршон тойронхи байгаалиин, тийхэдэ хажуудахи хүнүүдэйнгээ байдал ойлгохо, тэдэндэ өөрынгөө хандаса, хүнүүдые дэмжэһэнээ, тэдэндэ туһалһанаа түрэл хэлэн дээрээ харуулха;
- өөрынгөө хэлэ уран, баян, тодо, сэбэр болгохоёо оролдохо;
- тоонтодоо, түрэл орондоо дуратай байһанаа, өөрынгөө хандаса харуулха;
- уншаха, харилсаха дуратай байха;
- бэшэхэ шадабаритай байха, буулгажа бэшэхэ, шагнажа абаад бэшэхэ, өөрөө зохёон бэшэхэ;
- өөрынгөө сэдхэлэй байдал тухай, тийхэдэ үзэһэн юумэнууд тухайгаа бэшэжэ (эссе жанрын түхэлөөр) харуулха;
- түрэл хэлээ шудалха эрмэлзэлтэй байха;
- өөрынгөө хэһэн ажал сэгнэжэ шадаха.

Бээ гуримшуулаад ябах шадабари (регулятивные УУД):

- өөрөө хэшээлэй темэ хэлэхэ, зорилгыень табиha;
- багшатаяа сугтаа нуралсалай проблемнэ асуудал яжа шийдхэхэ тухайгаа хөөрэлдэн, тусхай түсэб табиha;
- өөрынгөө хэжэ байһан үйлэнүүдые түсэбэй, алгоритмын үйлэнүүдтэй тааруулха, зэргэсуулхэ, тийн өөрынгөө ажаябуулга шалгаха, сэгнэхэ, зүб болгохо;
- өөрынгөө, ондоо хүнүүдэй, классайнгаа ажал тусхай критеринүүдээр шалгаха, хэр зэргэ шадабаритай болобобиб гэжэ элирүүлжэ нураха, критеринүүдые зохёохо;

Оршон тойрониие шудалха шадабари (познавательные УУД):

- текстээр дамжуулагдаһан мэдээсэлнүүдэй янза (виды информации) ойлгохо; юун тухай хэлэгдэнэб, удхань амар бэ, идеянь ямар бэ?
- олон ондоо янзын уншалга хэрэглэхэ;
- ондо ондоо түхэлтэй текстнууд (текст, схема, таблица, зураг) сооһоо өөртөө мэдээсэл олохо;
- үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо, тийн һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ;
- анализ, синтез хэхэ;
- шалтагаан хойшолон хоёрой хоорондохи холбоо харуулха, тодоруюлан зохёон тогтоохо;
- бодомжолхо.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД):

- хэлэлгын зорилгоһөө дулдыдуулан өөрынгөө һанал бодол амин ба бэшэгэй хэлэн дээрэ харуулха;
- хэлэхэ, харилсаха зорилгоһоо үндэһэлэн, хэрэгтэй сагта монолог үг, али диалог хэрэглэжэ шадаха;
- өөрынгөө һанал бодол, һанамжа хэлэжэ, баталжа шадаха;
- хүнүүдэй хэлэһые шагнаха, ойлгохо, тийн өөрынгөө һанал бодол хубилгахаяа бэлэн байха;
- ажаябуулга эмхидхэхэдээ, хөөрэлдэжэ, хоорондоо хэлсэжэ, нэгэ һанал бодолдо ерэхэ;
- асуудалнууды табиha.

Энэ программа соо буряад арадай соёл, болбосорол, түүхэ, абари зан, ёһо заншал гэхэ мэтэ ойлгосонууд багаханаар оруулагданхай.

1. Буряад хэлэнэй грамматика сомороор, хуряангыгаар үгтэнхэй. Жэшээлхэдэ: морфологи ганса 6-дахи класста үзэхэ, синтаксис 7-8-дахи классуудта үзэхэ.
2. Бэшэгэй дуримүүд тобшоор, богонёор үгтэжэ, тэдээндэ тааруулан, мэдүүлэлнүүд гол түлэб уран зохёол болон арадай аман зохёолһоо абтаа.
3. Энэ шэнэ ном соо темэ бүхэнэй удаа упражненинүүд, даабаринууд дурадхагдана.

Буряад хэлээр шадабари:

- нэрэ ба үйлэ холбуулалнуудай гол ба дулдыданги үгэнүүдые гаргадаг хэлэлгын хубинуудые зүбөөр олохо;
- сүлөө ба тогтомол холбуулалнуудые илгаруулха;
- Мэдүүлэл соохи үгэнүүдэй холбоо (тааралдал, хүтэлбэри, шадарлал) зүбөөр илгаруулха;
- нэгэ бүридэлтэ ба хоёр бүридэлтэ мэдүүлэлнүүдые илгаруулжа шадаха;
- нэгэ түрэл гэшүүдтэй, хандалгатай, оролто үгэнүүдтэй, тусгаарлагдана гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүдые үгүүлжэ, зохёожо шадаха;
- 5–7-дохи классуудта үзэһэн бэшэгэй дуримүүдые, 7–8-дахи классуудта үзэһэн сэглэлтын тэмдэгүүдые дахуулалтай, сэхэ хэлэлгэтэй, нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүдтэ ба бусад хэрэгтэй дуримүүдтэ зүбөөр хэрэглэхэ.

Формы организации деятельности обучающихся: фронтальная, групповой (хоёр-хоёроороо), индивидуальная, коллективная (хамтын)

Формы контроля освоения обучающимися содержания курса: а. текущий контроль: сээжээр асуулга, бээ даагаад хүдэлмэри, тестнүүд; б. промежуточный контроль: шалгалтын хүдэлмэри, диктант, тест

Описание места учебного предмета в учебном плане:

Базисна учебно планай түсэбөөр неделя соо 2 саг үгтэнэ, 34 неделя, жэл соо хамтадаа 68 саг.

Бээлүүлхэ болзор ба шата – 202-_/202__ нуралсалай он.

ПРОГРАММЫН БҮРИДЭЛ БА УДХА:

Урда классуудта үзэхэнөө дабталга. (4 час)

Холбуулал (10 час)

Холбуулал тухай ойлгосо. Холбуулалай илгарал: тогтомол ба сүлөө холбуулалнууд. Холбоо үгэнүүд, тэдэнэй илгарал. Холбоо үгэнүүдые хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэжэ һургалга. Олон янзын (синонимична) холбоо үгэнүүдые хэлэлгэдээ хэрэглэхэ шадабаритай болголго.

Мэдүүлэл (5 час)

Олон янзын (юрэ хөөрэнэн, асууһан, идхаһан, шангадхаһан) мэдүүлэлнүүд. Тэдэнэй илгаанууд ба сэглэлтын тэмдэгүүд. Удхын сохилто. Удхын сохилто ба үгэнүүдэй һуури байра хэрэглэжэ, мэдүүлэлэй шухала үгэ илгаруулан хэлэжэ һургалга.

Юрын мэдүүлэл (9 час)

Юрын ба орёо мэдүүлэлнүүд тухай ойлгосо. Мэдүүлэл соохи үгэнүүдэй холбоо. Үгэнүүдэй нягта ба нягта бэшэ холбоонууд. Тааралдал, хүтэлбэри, шадарлал. Мэдүүлэлэй гэшүүд. Хоёр бүридэлтэ ба нэгэ бүридэлтэ юрын мэдүүлэлнүүд. Юрын мэдүүлэлэй илгарал. Дутуу мэдүүлэл.

Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд (10 час)

Нэрлүүлэгшэ, тэрэнэй гаралга. Нэрлүүлэгшые заагша. Хэлэгшэ, тэрэнэй гаралга. Юрын хэлэгшэ. Бүридэмэл хэлэгшэ. Бүридэмэл нэрэ хэлэгшэ. Бүридэмэл үйлэ хэлэгшэ. Хэлэгшын холболто. Нэрлүүлэгшэ хэлэгшэ хоёрой хоорондо зурлаа табилга. Хэлэгшын зүйр үгэнүүд.

Мэдүүлэлэй юрын гэшүүд (13 час)

Элирхэйлэгшэ, тэрэнэй гаралга. Хабсаргалта, тэрэнэй илгарал. Нэмэлтэ. Сэхэ ба хазагай нэмэлтэ. Ушарлагша, тэрэнэй илгарал. Мэдүүлэл соохи үгэнүүдэй байра. Юрын гэшүүдые хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэжэ һуралга. Нэмэлтэ, элирхэйлэгшын орондо таараха синонимуудые хэрэглэлгэ.

Мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүд (14 час)

Нэгэ түрэл гэшүүд тухай ойлгосо. Нэгэ түрэл ба нэгэ түрэл бэшэ элирхэйлэгшэнүүд. Нэгэ түрэл гэшүүдэй холболто үгэнүүд. Хоолойн аялгаар холболдоһон нэгэ түрэл гэшүүд. Хэдэн зэргэлээ нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүд. Нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэл доторхи хамтадхаһан үгэ. Хамтадхаһан үгэтэй нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүдэй сэглэлтын тэмдэгүүд. Нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүдые зүб аялгатайгаар хэлэжэ һуралга. Эдэ мэдүүлэлнүүд соо сэглэлтын тэмдэгүүдые зүбөөр табиха шада-баритай болголго.

Мэдүүлэлэй гэшүүд болодоггүй үгэнүүд.

Тэдэнэй илгарал (10 час)

Оролто үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүүд. Оролто мэдүүлэлнүүд. Оролто үгэнүүдые ба оролто мэдүүлэлнүүдые хоолойн аялгаар илгалга. Оролто үгэнүүдэй сэглэлтын тэмдэгүүд. Оролто мэдүүлэлнүүдые запятой, зурлаа, хаалтаар илгалга. Хандалга. Мэдүүлэл дотор хандалгын һуури. Хандалгые хоолойн аялгаар илгалга ба хандалгын сэглэлтын тэмдэгүүд. Хэлэнэн һанал бодолдоо хандалгаяа оролто үгэнүүдэй туһаар гарган, харуулжа шадалга. Аянгалһан үгэнүүд ба үгэ мэдүүлэлнүүд. Хандалгатай, оролто үгэнүүдтэй, оролто мэдүүлэлнүүдтэй, аянгалһан үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүүдые зүб аялгатайгаар хэлэхэ шадабаритай болголго. Эдэ мэдүүлэлнүүдтэ сэглэлтын тэмдэгүүдые табиха шадабаритай болголго.

Мэдүүлэлэй тододхоһон гэшүүд (7 час)

Тусгаарлалга тухай юрэнхы ойлгосо. Тусгаарлагдаһан гэшүүдые хоолойн аялгаар илгалга. Хабсаргалта тусгаарлалга, тэрэнэй сэглэлтын тэмдэг. Мэдүүлэлэй гэшүүдые тодо болгоһон үгэнүүдые тусгаарлалга. Тусгаарлалгын сэглэлтын тэмдэгүүд. Тусгаарлалгатай, хабсаргалтатай мэдүүлэлнүүдые зүб аялгатайгаар хэлэжэ, уншажа һуралга. Тусгаарлагдаһан гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүдые зүбөөр үгүүлхэ шадабаритай болголго. Иимэ мэдүүлэлнүүдые алдуугүйгөөр бэшэхэ дадалтай болголго.

Дахуулалтай мэдүүлэлнүүд (8 час)

Дахуулал тухай юрэнхы ойлгосо. Юрын дахуулал. Бээ даһан дахуулал. Тэдэниие зүб аялгатайгаар үгүүлэлгэ ба сэглэлтын тэмдэгүүд.

Жэл соо үзэхэнөө дабталга (6 час)

Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ (4 час)

Бүхэли зохёолой гү, али тэрэнэй али нэгэ бүлэгэйн удхада дүтэрхыгөөр, синтаксисэйнгээ талаар бүри орёо (дэлгэрэнгы юрын мэдүүлэлнүүдтэй) текстнүүдые удхадань дүтэрхыгөөр хэрэглэлгэ ба найруулга бэшэлгэ. Бүхэли зохёолой гү, али тэрэнэй али нэгэ удха тухай өөрынгөө һанал бодомжо харуулангаа, хуряангыгаар аман хөөрэлгэ ба найруулга бэшэлгэ. Уншаһан зохёолой удхада табигдаһан асуудалнуудта элдэб цитата, баримтатай дэлгэрэнгы харюунуудые бэшэлгэ. Урид зохёонон түсэбэй ёһоор уран зохёолой геройнуудта (ганса геройдо гү, али зэргэсүүлэн) характеристикэ бэшэлгэ. Кинофильмын, зүжэгэй ба уран зохёолой ямар нэгэн герой тухай зохёолго бэшэлгэ. Юрын байгуулгатай орёо мэдүүлэлнүүдхээ бүридэһэн хөөрөөнүүдые ородһоо буряад хэлэн дээрэ оршуулга. Һайндэр гү, али һурагшадай амаралта тухай аман ба бэшэмэл хөөрөөн.

Ариг сэбэрые сахилга, бэеын тамир тухай сэдэбүүдтэ бодомжолгын зүйлнүүдтэйгээр аман ба бэшэмэл зохёолго бэшэлгэ. Һуралсалай ном соохи уран зохёолһоо шэлэгдэһэн үгүүлэлэй удхые богонихоноор (конспект) бэшэлгэ. Уншаһан номойнгоо гол удхые тобшоор найруулан бэшэлгэ (аннотаци). Ньютагайнгаа гү, али «Буряад үнэн» сониндо багахан үгүүлэл бэшэлгэ.

**Буряад хэлээр сэдбүүдые үзэхэ түсэблэлгэ
(68 ч)**

№	Сэдэб	Саг	Һара, үдэр	
			түсэбөөр	үнгэргэгд эһэн
	Дабталга	8ч		
1	Оршол. Буряад хэлэн – арадай хэлэн.	1ч		
2	5 – 7-дохи классуудта үзэһэнөө дабталга. Фонетикэ.	1ч		
3	Графика. Дабталга.	1ч		
4	Диктант «Һолонго».	1ч		
5	Орфографи. Лексикэ. Дабталга.	1ч		
6	Морфологи.	1ч		
7	Үгын бүридэлөөр шүүлбэри	1ч		
8	Шалгалтын диктант	1ч		
	Холбуулал.	8ч		
12	Синтаксис тухай юрэнхы мэдээн.	1ч		
13	Буряад хэлэлгын байгуулга тухай	1ч		
14	Синтагматика тухай юрэнхы ойлгосо.	1ч		
15	Холбуулал тухай юрэнхы ойлгосо	1ч		
16	Холбуулалнуудай бүридэлдэ ороһон үгэнүүдэй харилсаа холбоо.	1ч		
17	Холбуулалнуудай шүүлбэри	1ч		
18	Үгтэһэн үгэ, холбуулал.	1ч		
19	Шалгалтын хүдэлмэри. Тест.	1ч		
	Мэдүүлэл.	4ч		
20	Мэдүүлэл тухай юрэнхы ойлгосо	1ч		
21	Диктант	1ч		
22	Холбуулал мэдүүлэл хоёрой илгаанууд	1ч		
23	Х.х.х. Зурагаар зохёолго (багшын үзэмжөөр)	1ч		
	Юрын мэдүүлэл.	4ч		
24	Юрын мэдүүлэлэй байгуулга	1ч		
25	Нэгэ бүридэлтэ мэдүүлэлнүүд	1ч		
26	Юрын мэдүүлэлэй шүүлбэри	1ч		
27	Шалгалтын диктант.	1ч		
	Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд	6ч		
28	Нэрлүүлэгшэ, тэрэнэй гаралга	1ч		
29	Хэлэгшэ, тэрэнэй гаралга	1ч		
30	Нэрлүүлэгшэ хэлэгшэ хоёрой хоорондоо зурлаа табилга	1ч		
31	Тренировочно упражненинүүд	1ч		
32	Х.х.х. Зохёолго «Номоо гамнаха ёһотой»	1ч		
33	Шалгалтын хүдэлмэри. Тест	1ч		
	Мэдүүлэлэй юрын гэшүүд	7ч		
34	Элирхэйлэгшэ, тэрэнэй илгарал	1ч		
35	Хабсаргалта, тэрэнэй илгарал	1ч		
36	Нэмэлтэ. Сэхэ ба хазагай нэмэлтэ	1ч		
37	Ушарлагша, тэрэнэй илгарал	1ч		
38	Мэдүүлэлэй гэшүүдэй шүүлбэри	1ч		
39	Практическа хүдэлмэри	1ч		

40	Шалгалтын хүдэлмэри ба тэрэнэй анализ	1ч		
	Мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүд	8ч		
41	Нэгэ түрэл гэшүүдэй илгаанууд	1ч		
42-43	Холбоһон, зүрилдүүлһэн, илгаһан союзуудаар холбогдоһон нэгэ түрэл гэшүүд	2ч		
44-45	Хамтагдаһан үгэтэй нэгэ түрэл гэшүүдэй сэглэлтэнүүд	2ч		
46	Нэгэ түрэл гэшүүдэй шүүлбэри	1ч		
47	Х.х.х.Зохёолго «Манай нютагай баялиг»	1ч		
48	Шалгалтын диктант	1ч		
	Мэдүүлэлэй тододхоһон гэшүүд	6ч		
49-50	Тододхоһон гэшүүдтэ табигдадаг сэглэлтын тэмдэгүүд	2ч		
51-52	Тусгаарлалгатай хабсаргалтатай мэдүүлэлнүүдые интонацитайгаар хэлэжэ, уншажа хуралга	2ч		
53	Шалгалтын хүдэлмэри. Тест.	1ч		
54	Номоор диктант бэшэлгэ	1ч		
	Мэдүүлэлэй гэшүүд болодоггүй үгэнүүд	7ч		
55	Хандалга. Мэдүүлэл соо хандалгын хуури	1ч		
56	Оролто үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүүд. Сэглэлтын тэмдэгүүд.	2ч		
57	Аянгалһан үгэ ба үгэ мэдүүлэлнүүд	2ч		
58	Х.х.х. Ородһоо буряадта оршуулга	1ч		
59	Шалгалтын диктант	1ч		
	Дахуулал	5ч		
60	Дахуулал тухай юрэнхы мэдээн	1ч		
61-62	Причастна ба деепричастна дахуулалтай мэдүүлэлнүүд	2ч		
63	Практическа хүдэлмэри. Дахуулал шүүлбэрилхэ алгоритм	1ч		
64	Шалгалтын хүдэлмэри. Тест.	1ч		
	Жэл соо үзэһэнөө дабталга	3ч		
65	Холбуулал. Мэдүүлэл	1ч		
66	Дахуулал	1ч		
67	Жэлэй шалгалтын хүдэлмэри ба анализ	1ч		
	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ	1ч		
68	Текст оршуулга/ Рецензи бэшэлгэ	1ч		
	Бүхыдөө	68		

Багшын хэрэглэх методическа литература

С.Г. Ошоров, Ж.Ц. Жамбуева «Буряад хэлэн» 8-дахи класс, Улаан-Үдэ «Бэлиг», 2018 он.

«Буряад нургуулийн программанууд» Буряад хэлэн 5-11 класс Д.Д. Санжина, Г.Д. Будаева, Б.Б. Будаин Улан-Үдэ «Бэлиг» 2008 он.

Шарланова Н.Ц., Раднаева Е.Д. «Буряад хэлээр тестнүүд» Улан-Үдэ 2008 он.

Д.Б. Базарова «Буряад хэлээр тестнүүд» Улан-Үдэ «Бэлиг» 2009 он.

Л.Д. Шагдаров «Буряад хэлэнэй бэшэгэй дүрим» Улаан-Үдэ «Бэлиг» хэблэл 2009 он.

У-Ж.Ш. Дондуков, Б.Б. Лхасаранова «Учебник бурятского языка» Улан-Үдэ Издательство «Бэлиг» 2006 он.

«Буряад хэлэн» электронный учебник бурятского языка.